REPUBLIC OF BULGARIA
NOVI PAZAR MUNICIPALITY
Mayor's phone:+ 359 + 0537 /2 3466
Fax:: + 359 + 0537 / 2 40 10
http://novipazar.acstre.com
E-mail: npazar@icon.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР
КМЕТ телефон:+359 + 0537 / 2 3466
Факс: + 359 + 0537 /2 40 10
Зам кмет :
телефон +359 + 0537 /2 22 66
+359 + 0537 /2 22 45

Община Нови пазар е сертифицирана по ISO 9001:2015

ОБЩИНА Нови пазар
Изх No 08700-23
16.02. 2023 г
ПК 9900

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ НОВИ ПАЗАР
Вх. № 00-414
16.02. 2023

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГР. НОВИ ПАЗАР

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
Кмет на Община Нови пазар

Относно: Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Нови пазар

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Законът за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) задължава общините да приемат стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Стратегията се приема от Общинския съвет за период от 2 години въз основа на областната стратегия. Областната стратегия за периода 2022 – 2024 год. е съгласувана от областния управител на 30.09.2022 год. след решение на Областния съвет за развитие и съгласувана с Регионалното управление на образованието на 04.10.2022 год.

Предлагам на Вашето внимание проект на Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Нови пазар за периода 2023 – 2024 год.

В контекста на гореизложеното предлагам Общински съвет – Нови пазар да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

На основание чл.21, ал.1, т. 12 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във връзка с чл. 197, ал. 1 и ал. 2 от Закона за предучилищното и училищно образование.

РЕШИ:

Приема Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Нови пазар.

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
Кмет на Община Нови пазар

Съгласувал:
Златина Таскова, зам.-кмет

Проверил:
Боряна Кирякова, ст. юрисконсулт «ОП»

Изготвил:
Жанета Желязкова, гл. експерт «Образование»

СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР

(2023-2024)

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ.....стр. 2

II. ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ.....стр. 3

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ, ЗАЛЕГНАЛИ В ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ (ЗПУО), НАРЕДБАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ.....стр. 4

IV. СТРАТЕГИЧЕСКА И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ.....стр. 7

V. ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР.....стр. 17

VI. ФИНАНСИРАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР ЗА ПЕРИОДА 2023 - 2024.....стр. 19

VII. МОНИТОРИНГ НА СТРАТЕГИЯТА.....стр. 19

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....стр. 20

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Нови пазар е разработена в изпълнение на разпоредбата на чл. 197 от Закона за предучилищното и училищното образование и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование, приета с Приета с ПМС № 232 от 20.10.2017 г.

В основата на Общинската стратегия стои Анализа на Община Нови пазар на потребностите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, приет от Общински съвет – Нови пазар с Решение №441 по Протокол №44/30.06.2022 г. на заседание на Общински съвет-Нови пазар и Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съгласувана с решение на Областния съвет за развитие - Шумен на 30.09.2022 г. и утвърдена от Областния управител на област Шумен.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Нови пазар (2023-2024) е изготвена в съответствие с набелязаните цели, приоритети и мерки за подобряване на достъпа и качеството на предучилищното и училищното образование заложени в следните нормативни актове и документи:

Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 - 2030 г.);

Стратегия за възпитателната работа в образователните институции (2019 - 2030);

Национална стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта (2012 - 2022 г.);

Постановление на Министерски съвет № 4/11.01.2005 г. за създаване на Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;

Закон за предучилищното и училищното образование;

Закон за закрила на детето;

Закон за хората с увреждания;

Закон за социалните услуги;

Закон за личната помощ;

Наредба за приобщаващото образование;

Наредба за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие;

Наредба № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език;

Правилник за устройството и дейността на центровете за специална образователна

подкрепа;

Правилник за устройството и дейността на регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование;

Правилник за устройството и дейността на ученическите общежития в системата на предучилищното и училищното образование, чиято дейност не се организира от училища;

Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование;

Механизъм за съвместна работа на институциите за обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;

Алгоритъм за взаимодействие между институциите в системата на предучилищното и училищното образование и дирекциите „Социално подпомагане“;

Общински планове за развитие и др.

II. ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

1. След влизането в сила на Закона за предучилищното и училищното образование от в Община Нови пазар е утвърдена училищна мрежа от девет детски градини, две средни училища, четири основни училища, две професионални гимназии, един център за подкрепа за личностно развитие – Общински детски комплекс (ЦПЛР - ОДК) и един център за специална образователна подкрепа (ЦСОП). Всички образователни институции на територията на Община Нови пазар са общински.

2. В Общината има изградена и добре функционираща система за предучилищно и училищно образование, за обезпечаване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие, която се осигурява в детските градини, в училищата и в ЦСОП.

3. Наличие на възможности за подкрепа при реализиране на местните политики в сферата на личностното развитие чрез финансовите инструменти на ЕС - Структурните фондове и др. програми.

Потребността от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие за децата и учениците на територията на Община Нови пазар - деца със специални образователни потребности и в риск от социално изключване, се покрива от дейности, заложени в социалните и образователни услуги, действащи на територията на общината.

4. Създадени са условия за сътрудничество и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

5. Ранната диагностика и превенция на езиково-говорното развитие са в основата успешното приобщаване и последващото обучение на децата.

6. Сътрудничество между институциите в системата на предучилищното и училищното образование, държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги - Между институциите в системата на предучилищното и училищното образование в Община Нови пазар и представителите на държавните, местните органи и структури и доставчиците на социални услуги има изградени много добри партньорски взаимоотношения, които трябва да продължат да се развиват в отговор на необходимостта от предоставяне на пълноценна обща и допълнителна подкрепа за децата и учениците. Усилията на цялата общественост трябва да са насочени към планиране и реализиране на съвместни дейности и изяви съобразно индивидуалните потребности, както на децата с изявени дарби, така и на децата в риск, с хронични заболявания или със специални образователни потребности.

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ, ЗАЛЕГНАЛИ В ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ (ЗПУО), НАРЕДБАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Според Закона образованието като процес на обучение, възпитание и социализация е национален приоритет и се развива в съответствие със следните принципи:

1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
2. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик; равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
3. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
4. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
5. Запазване и развитие на българската образователна традиция;
6. Хуманизъм и толерантност;
7. Съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
8. Иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на

образователния процес въз основа на научна обоснованост и прогнозиране на резултатите от иновациите;

9. Прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование;
10. Автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;
11. Ангажираност на държавата, общината и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието.

Законът за предучилищното и училищното образование регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Приобщаващото образование се реализира в съответствие със следните принципи:

1. Гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина или училище най-близо до неговото местоживеене и на правото му на качествено образование;
2. Гарантиране на достъпа на всяко дете или ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на детето и на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
4. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на детето и на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
5. Приемане и зачитане на уникалността на всяко дете и ученик – индивидуалните

потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал;

6. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции, за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището;

7. Системен и цялостен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците;

8. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – детската градина/училището, детето/ученика, семейството и общността;

9. Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на децата и учениците в дейността на детската градина или училището;

10. Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на децата и учениците за живот в приобщаващо общество;

11. Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на децата и учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

Законът за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата - обща и допълнителна. Подкрепата за личностно развитие се предоставя на всяко дете и ученик, като осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им и е в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

Основен принцип на ЗПУО е подкрепата за детето и ученика да се осъществява на ниво най-близко до мястото, където живее и учи.

Подкрепата на личностното развитие в системата на предучилищното и училищното образование, се осъществява от образователните институции - детски градини, училища, центрове за подкрепа на

личностното развитие, специализираните обслужващи звена.

IV. СТРАТЕГИЧЕСКА И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ

Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на всички деца и ученици според индивидуалните им потребности. Осигуряване и предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие за децата и учениците според индивидуалните им потребности. Развитие на институциите в Община Нови пазар в посока за увеличаване на възможностите за осигуряване и предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Приобщаване на родителите на всички нива в процесите за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от Община Нови пазар.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

1. Подобряване на условията за равен достъп до образование на всички деца и ученици чрез осигуряване на достъпна и подкрепяща среда.
2. Подобряване на социалната и психологическата среда в образователните институции чрез изграждане на позитивен организационен климат, основан на обща институционална политика и като израз на общата воля и координирани усилия на всички участници в процесите за подкрепа на децата и учениците.
3. Идентифициране на индивидуалните потребности на децата и учениците в образователните институции в Община Нови пазар.
4. Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в образователните институции в Община Нови пазар с цел развиване на потенциала на всяко дете и на всеки ученик съобразно индивидуалните му потребности.
5. Осигуряване и предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в образователните институции Община Нови пазар.
6. Осъществяване на възпитателна работа в образователните институции, работещи с деца и ученици, в областта на патриотичното, естетическото, физическото, мултикултурното, здравното и екологичното възпитание.

МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ:

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1. Подобряване на условията за равен достъп до образование на всички деца и ученици в образователните институции чрез осигуряване на подкрепяща среда.

Мярка 1. Осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда за всички деца и ученици.

- Осигуряване на подходящи входни и комуникационни пространства и помещения за общо ползване, санитарно-хигиенни и спомагателни помещения за деца и ученици със затруднения.
- Осигуряване на достъп и обслужване във всички помещения в институцията - библиотека, компютърни и административни кабинети и др., организиране на работни и игрови кътове за индивидуална работа и кътове за почивка и за родители.

Мярка 2. Осигуряване на достъп до информация и комуникации, учебни програми и учебно съдържание, квалифицирани специалисти за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съобразно индивидуалните им потребности.

- Осигуряване на средства за образование и обучение, информация и комуникация - телефони, таблети, компютри, интернет, мултимедийна образователна среда; познавателни книжки, учебници и учебни комплекти, библиотечен фонд според индивидуалните потребности на детето и ученика.
- Своевременно предоставяне на актуална информация на родителите на децата и учениците относно възможностите за:
  - продължаване на обучението и образованието и за подкрепа за личностно развитие според индивидуалните потребности на детето и ученика;
  - отлагане на обучението в I клас по обективни причини; насочване на ученици за обучение след VII и след X клас с хронични заболявания, с физически и сензорни увреждания , със специални образователни потребности, от центровете за настаняване от семеен тип и ученици, настанени в приемни семейства;
  - разумни улеснения при явяването на изпити от НВО и ДЗИ;

Мярка 3. Намаляване на дела на отпадналите и на преждевременно напусналите деца и ученици образователната система, чрез осъществяване на дейности съгласно

Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

- Насочване на работата на постоянните екипи за обхват в образователните институции към деца и ученици в риск от отпадане, включително допуснали застрашителен брой отсъствия по неуважителни причини.
- Създаване на успешни практики в детската градина и в училището за оценка на риска от отпадане на деца и ученици и при работа по конкретен случай. Осъществяване на ефективно партньорство с родителите, други институции и медиатори при изпълнението на мерки за преодоляване на риска от отпадане в задължителна предучилищна и училищна възраст и от преждевременно напускане на училище на младежите над 16 г. възраст.

Мярка 4. Подкрепа на образователните институции за осигуряване на транспорт и хранене на децата и учениците.

- Осъществяване на контрол за осигуряване на най-подходящи маршрути и безопасен транспорт за пътуващите деца и ученици и съдействие от общинските и областните органи по компетентност за осигуряване на безопасно пътуване на децата и учениците.
- Осигуряване на минимум две хранения на децата в задължителна предучилищна възраст и учениците до VII клас включително, включени в целодневна организация на учебния ден.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2. Подобряване на социалната и психологическата среда в образователните институции чрез изграждане на позитивен организационен климат, основан на обща институционална политика и като израз на общата воля и координирани усилия на всички участници в процесите за подкрепа на децата и учениците.

Мярка 1. Дейности по Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

- Информиране на децата, учениците, родителите и персонала за същността и видовете насилие и тормоз съгласно Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето и за ресурсите, налични в образователната институция и в общността за работа по превенция и конкретен случай.

- Осъществяване на ежегодни своевременни дейности относно: регистриране на формите на насилие и тормоз и предприемане на съответните дейности в образователната институция съгласно Приложение № 1 към Механизма; планиране и провеждане на дейности за превенция и интервенция на тормоза и насилието съгласно Приложение 2 към Механизма; подаване на сигнали за деца в риск от лица и институции съгласно Приложение 3 към Механизма; осъществяване на дейностите съгласно Алгоритъм за прилагане на Механизма; оценка на ситуацията в училището в началото на учебната година съгласно Приложение 4 към Механизма.
- Утвърждаване на правила за позитивна дисциплина в процеса на общуване между участниците в образователния процес на ниво клас/група и разработване и осъществяване на система от мерки за реализиране на сигурна образователна среда.
- Ресурсна обезпеченост чрез ежегодни обучения на служители, относно дейностите по превенция и интервенция на насилието и тормоза. Включване на родителите като партньори в дейностите.

Мярка 2. Дейности в образователната институция за въздействие върху вътрешната мотивация за преодоляване на проблемно поведение на детето или ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви.

- Индивидуална работа с детето/ученика - изясняване на проблема и подкрепа от класния ръководител; използване на посредник при решаване на конфликт; консултиране от психолог/педагогически съветник; индивидуална подкрепа - наставничество.
- Включване на детето/ученика в групова работа - в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин; насочване към занимания, съобразени с индивидуалните потребности и интереси на детето; участие в дейности в полза на паралелката/групата или училището, включително в доброволчески инициативи.
- Включване на родителите в дейности: за информиране, съдействие, участие и въздействие върху вътрешната мотивация на детето/ученика; информиране относно допуснати отсъствия по уважителни и неуважителни причини; включване в процедурите по налагане на санкции.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3. Идентифициране на индивидуалните потребности на децата и учениците във всички институции в Община Нови пазар, работещи с деца

Мярка 1. Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата в процеса на предучилищното образование.

- Ранно оценяване на индивидуалните потребности за установяване на необходимостта от подкрепа за личностно развитие на децата, постъпващи за първи път в детска градина, от 3 г. до 3 г. и 6 м. чрез скрининг тест от обучените за провеждането му учители в детските градини.
- Изграждане и прилагане от педагогическите специалисти в детските градини на модел за осъществяване на ранно оценяване на индивидуалните потребности за установяване на необходимостта от подкрепа за личностно развитие на децата на 5 г. и на 6 г. преди постъпването им в I клас - на които не е осъществен скрининг тест между 3 г. и 3 г. и 6 м.
- Включване на деца, които не владеят български език, в групи за обучение в допълнителни модули по български език.
- Осъществяване на ранното оценяване индивидуално на всяко дете с писменото съгласие на родителя след информирането му за начина на провеждането. Запознаване на родителя с резултатите от оценяването и с предложенията за подкрепа на детето.
- Организиране и провеждане на методическа подкрепа от Регионалното управление на образованието - Шумен и участие в обучения и квалификационни форми на педагогически специалисти.

Мярка 2. Оценка на индивидуалните потребности на детето и ученика за осигуряване на обща или допълнителна подкрепа за личностно развитие.

- В зависимост от резултатите от ранното оценяване на потребностите от подкрепа на детето, координаторът в образователната институция съвместно с родителите определят за конкретното дете дейности от обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- Определяне на необходимост от извършване на оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето при установени различни затруднения от развитието на детето спрямо децата от същата възраст; наличие на рискови фактори в средата на детето; наличие на хронични заболявания, възпрепятстващи обучението на детето; наличие

на силни страни/изявени дарби на детето в областта на науката, изкуствата и спорта.

- Осигуряване на специалисти за осъществяване на общата/допълнителната подкрепа за личностно развитие на детето/ученика - от училище, детска градина, ЦПЛР, ЦСОП, РЦПППО, неправителствени организации и социални услуги в общността и други на територията на общината или извън нея.
- Информиране и осигуряване на съдействие от родителите в процедурите за оценка на индивидуалните потребности на детето/ученика и в процеса на предоставяне на подкрепата; информиране за възможността за извършване на функционална оценка на детето с увреждане и предоставяне на личен асистент съгласно Закона за личната помощ.

Мярка 3. Оценка на индивидуалните потребности на детето/ученика за осигуряване на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие.

- В зависимост от резултатите от ранното оценяване на потребностите от подкрепа на детето, координаторът в образователната институция съвместно с родителите определят за конкретното дете дейности от обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- Определяне на необходимост от извършване на оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето при установени различни затруднения от развитието на детето спрямо децата от същата възраст; наличие на рискови фактори в средата на детето; наличие на хронични заболявания, възпрепятстващи обучението на детето; наличие на силни страни/изявени дарби на детето в областта на науката, изкуствата и спорта.
- Осигуряване на специалисти за осъществяване на общата/допълнителната подкрепа за личностно развитие на детето/ученика - от училище, детска градина, ЦПЛР, ЦСОП, РЦПППО, неправителствени организации и социални услуги в общността и други на територията на общината или извън нея.
- Информиране и осигуряване на съдействие от родителите в процедурите за оценка на индивидуалните потребности на детето/ученика и в процеса на предоставяне на подкрепата; информиране за възможността за извършване на функционална оценка на детето с увреждане и предоставяне на личен асистент съгласно Закона за личната помощ.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4 Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците във всички институции, работещи с деца в област Шумен, с цел развиване на потенциала на всяко дете и ученик съобразно индивидуалните му потребности

Мярка 1. Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата в детската градина и на учениците в училище.

- Квалификация на учителите по учебни предмети от общообразователната подготовка и на учителите в детските градини за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на децата/учениците според нуждите на детската градина/училището; осигуряване на специалисти за подкрепа на децата и ученици от други институции.
- Превенция на обучителните затруднения на децата и учениците по образователни направления и по учебни предмети чрез обучение в допълнителни модули по български език на децата, консултиране и допълнително обучение на учениците по учебни предмети, регламентирани на ниво детска и училище.
- Разработване и прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие, интегрирани в учебното съдържание, в часовете на класа, в заниманията по интереси и други форми за индивидуална и групова работа в детската градина и в училището - от учители, логопеди, психолози, педагогически съветници и други необходими специалисти.
- Определяне на конкретни дейности за обща подкрепа за личностно развитие, за определени ученици или група ученици, насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.
- Планиране и осъществяване на дейности за кариерно ориентиране на децата и учениците съобразно възрастта - програми с дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците да извършат самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.
- Проучване на желанията и интересите на децата и учениците, планиране и организиране на занимания по интереси през учебната година в групи, клубове, кръжоци, състави и други форми. Осигуряване на специалисти за обща и допълнителна подкрепа на деца и ученици с изявени дарби в областта на науките, изкуствата и спорта. Предоставяне на възможност за участие в състезания, конкурси, фестивали и други форми на регионално, национално и международно ниво и по националните календари за изяви по интереси и за спортни дейности.

- Осъвременяване и оборудване на библиотеките в училищата.
- Подобряване на грижата за здравето на децата и учениците чрез оборудване на здравни кабинети във всяка детска градина и във всяко училище и осигуряване на ежедневна грижа от медицински специалист. Организиране на дейности за лечебна физкултура ва детските градини и в училищата. Регламентиране в детските градини и в училищата на процедури за съвместни дейности с медицинските специалисти, с РЗИ - Шумен и с родителите.
- Регламентиране в правилниците за дейността на детските градини и училищата на видове и връчването на морални и материални награди на децата и учениците; информиране на децата и родителите за възможностите за участие в олимпиади, състезания, конкурси и други изяви на регионално, национално и международни ниво.
- Организиране и провеждане на дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците с цел намаляване на броя на агресивните прояви в образователните институции; включване на представители на други институции и родители в дейностите с цел постигане на оптимални резултати.
- Осигуряване и предоставяне на логопедична подкрепа при установена необходимост и/или по желание на родителите.

Мярка 2. Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в центровете за специална образователна подкрепа.

- Популяризиране сред децата, учениците и родителите в детските градини и в училищата на възможностите за предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие в центъра за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР–ОДК) гр. Нови пазар чрез съвместни мероприятия с други държавни институции и неправителствени организации-училище, детска градина, читалище, РПУ и др.
- Разширяване на видовете обща подкрепа и увеличаване на броя деца и ученици, в индивидуални занимания и в групи, за развитие на интересите, способностите и компетентностите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта съобразно желанията и потребностите им.
- Регламентиране на поощряването на децата и учениците с морални и материални награди.

Мярка 3. Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от институциите извън образователната система.

- Разширяване и популяризиране на дейността на читалищата с участието деца и ученици; обновяване на материалната база и осигуряване на специалисти и

постоянен достъпна децата и учениците.

- Обновяване на материалната база, обогатяване на библиотечния фонд, популяризиране на дейностите на библиотеките, включително в читалищата, и осигуряване на постоянен достъп на децата и учениците.
- Поддържане и обновяване на съществуващите спортни съоръжения и осигуряване на безплатното им ползване от деца и ученици; планирано организиране на спортни изяви с участието на деца и ученици през цялата година.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5 Осигуряване и предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в образователните институции и от доставчиците с възложени дейности от страна на общините в Община Нови пазар

Мярка 1. Осигуряване и предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата в детската градина и на учениците в училище.

- Информиране на децата и родителите за възможностите в детските градини и училищата за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби.
- Обезпечаване на образователните институции с необходимия брой и вид учители и други специалисти за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби - назначени в детските градини и в училищата, от ЦПЛР, от РЦПППО - Шумен и от социални услуги в общността; повишаване на квалификацията на учителите по общообразователни учебни предмети за оказване на допълнителна подкрепа.
- Определяне от директорите на детските градини и училищата на екип за оценка на индивидуалните потребности, на екип за подкрепа за личностно развитие и изготвяне на план за подкрепа на всяко дете/ученик с одобрена допълнителна подкрепа; създаване на индивидуална подкрепяща среда за всяко дете.

Мярка 5. Осигуряване на възможности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от институции извън образователната система.

- Разширяване на обхвата от видове специалисти, работещи в неправителствени организации и социални услуги в общността - ресурсни учители, логопеди,

психолози, терапевти, социални работници, медиатори - на територията на общините, които да предоставят допълнителна подкрепа на децата и учениците.

- Осигуряване и предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в ЦСОП.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 6 Осъществяване на възпитателна работа в институциите, работещи с деца и ученици, в областта на патриотичното, естетическото, физическото, мултикултурното, здравното и екологичното възпитание

Мярка 1. Планиране и осъществяване на възпитателни дейности в образователните институции в пряко взаимодействие между образователната институция от една страна, и семейството от друга.

- Планиране на възпитателни дейности и методическото им осигуряване в образователната институция, интегрирани в обучението и подкрепата на децата и учениците.
- Осъществяване на дейности както с децата и учениците, така и със семействата относно интереса и ангажираността им към ученето и образованието като неизменна ценност за успешното развитие и реализиране на личността.
- Възпитание на децата и учениците в отговорност към себе и към другите чрез самооценка на целите, постиженията и очакваните резултати от развитието и реализирането на личността.

Мярка 2. Ценностно развитие на личността в духа на хуманизма, толерантността и дисциплинираността.

- Формиране на просоциално поведение чрез дейности в подкрепа на каузи в рамките на доброволчество, благотворителност, екологични инициативи и др. на територията на образователните институции или извън тях.
- Формиране на нагласи за приемане на различията между децата и учениците и създаване условия за превенция срещу езика на омразата.
- Използване ресурсите на проектните дейности, осъществявани от образователните институции за реализиране на възпитателни ефекти.

Мярка 3. Повишаване на привлекателността на образователната институция чрез възпитание в осъзнаване на значимостта на образованието на децата и учениците.

- Подкрепа на дейността на ученическите съвети и ученическото самоуправление в образователната институция чрез обсъждане и решаване на въпроси, свързани с

възпитателните дейности в училищната общност и в училищния живот с активното участие на самите ученици.

- Ангажираност с реализирането и популяризирането на добри училищни политики и практики за възпитателна работа от страна на училищния управленски персонал чрез различни форми за организация и управление.
- Повишаване на професионално-педагогическата компетентност на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал по отношение подходи, форми, методи за взаимодействие със семейната общност, както и по отношение на методиката на възпитателната работа в детската градина и в училище.
- Фокусиране към потребностите и силните страни на децата и учениците от членовете на семействата и от педагогическите специалисти.
- Формиране на позитивно отношение към историята на българската нация на базата на историческо знание; организиране и провеждане на дейности по посока на синергия между националната и европейската идентичност.

V. ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР ЗА ПЕРИОДА 2022 - 2024 г.

Индикаторите за оценка изпълнението на стратегията измерват напредъка в реализирането на заложените цели, ефективността и ефикасността на изпълнението:

1. Брой и вид на образователните институции и на институциите, работещи с деца и ученици.

2. Увеличен брой на образователните институции с подобрени условия и ресурси за равен достъп до образование и подкрепа чрез осигуряване на достъпна физическа и архитектурна среда и квалифицирани специалисти/индивидуална приобщаваща среда.

3. Брой на децата и учениците с осигурено хранене и транспорт.

4. Увеличен брой на образователните институциите с оборудвани кабинети за подкрепа и на осигурените специалисти по видове, предоставящи обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

5. Брой на децата и учениците с предоставена допълнителна подкрепа за личностно развитие от специалистите в центровете за подкрепа за личностно развитие.

6. Увеличен брой педагогически специалисти с квалификация за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

7. Увеличен брой деца от детските градини с проведено ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

8. Увеличен брой на децата в детските градини и на учениците в училищата с проведени дейности за обща подкрепа за усвояване на българския книжовен език.

9. Увеличен брой училища с регламентирани дейности за обща подкрепа допълнително обучение по учебни предмети на учениците и брой ученици с осъществена подкрепа.

10. Увеличен брой училища и детски градини с дейности за подобряване на библиотечно-информационното осигуряване - формиране и обогатяване на библиотечни фондове, обновяване и оборудване на библиотеките.

11. Увеличен брой образователни институции с осигурени медицински специалисти и здравни кабинети за ежедневна грижа за здравето и с осъществени дейности за здравословен начин на живот.

12. Увеличен брой институции и обхванати деца в летни ваканционни програми и видове занимания.

13. Увеличен брой детски градини и училища с подобрена спортна база, брой деца и ученици, включени в спортни дейности и лечебна физкултура на различни нива.

14. Брой деца и ученици с изявени дарби, в риск и с хронични заболявания с предоставена допълнителна подкрепа за личностно развитие.

15. Увеличен брой детски градини и училища с реализирани национални програми и проекти и резултати за образователно-възпитателния процес на институциите.

16. Увеличен брой училища и ученици, включени в олимпиади и състезания.

17. Увеличен брой ученици с връчени морални и материални награди и намален брой ученици с наложени санкции.

18. Увеличен брой деца и ученици с предоставена подкрепа за кариерно ориентиране -разработени и приложени програми за кариерно ориентиране.

19. Брой ученици с отпуснати стипендии по видове.

20. Увеличен брой образователни институции с инициативи и включени деца и ученици във връзка с образователната интеграция на деца и ученици от уязвими групи, дейности от областта на патриотичното и гражданското образование, естетическото физическото, мултикултурното, здравното и екологичното възпитание.

21. Брой деца и ученици с извършена оценка на риска.

22. Брой записани и реинтегрирани деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст в резултат на дейностите по Механизма за обхват и включване на децата и учениците в образователната система.

23. Увеличен брой на учениците в групите за целодневна организация на учебния ден като превенция на отпадането от училище.

24. Намален брой деца и ученици (агресивни прояви), с които са осъществени дейности по Механизма за противодействие на тормоза и насилието в системата на предучилищното и училищното образование. Увеличен брой детски градини и училища с осъществени дейности за превенция на тормоза и насилието на ниво клас/група, както и за намаляване на стреса в учебна среда.

25. Брой деца и ученици с осъществени дейности по Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.

26. Увеличен брой детски градини и училища с осъществени дейности с родителите -информационни кампании за същността на ранното оценяване; за процедурите и документите при напускане на страната и завръщане от чужбина; за възможните разумни улеснения за децата със СОП при явяване на изпити от НВО и ДЗИ; подобряване на сътрудничеството с родителите чрез сключване на споразумение между институцията и родителите за сътрудничество.

VI. ФИНАНСИРАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР ЗА ПЕРИОДА 2023 - 2024

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Нови пазар (2023-2024) има условна финансова рамка, тъй като няма да управлява пряко ресурси. Тя очертава единствено основните източници на финансиране:

- Общински бюджет;
- Делегирани бюджети на училищата;
- Бюджети на Министерство на образованието и науката, Министерство на културата,
- Министерство на здравеопазването, Министерство на младежта и спорта;
- Фондове на ЕС – Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж", Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" и други;
- Частно финансиране, дарения.

За да се осигури ефективност на дейностите стратегията ще се публикува на интернет страницата на Община Нови пазар.

VII. МОНИТОРИНГ И ОТЧИТАНЕ СТРАТЕГИЯТА

За изпълнението на Стратегията Община Нови пазар изготвя, изпълнява и отчита едногодишни планове за действие. В тях се посочват специфичните мерки и дейности, които ще бъдат реализирани през годината, сроковете за изпълнение и източниците на финансиране.

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Качественото образование предполага непрекъснато надграждане на знания и умения с оглед максимално развитие на потенциала на всяко дете и възможност за пълноценна социална реализация. От една страна, образованието трябва да позволи да се развие заложеното у всяко дете. То трябва да насърчава проявлението и максималното развитие на способностите на детето, както в процеса на обучение (натрупване на знания и формиране на умения), така и в процеса на възпитание (развитие на личността). От друга страна, системата на предучилищното и училищното образование трябва да създава условия за добра социална реализация, както в професионален, така и в личностен план. Детето трябва да може да реализира в максимална степен своите житейски планове, като зачита правилата и не накърнява правото на другите да реализират своите житейски планове.

Равният достъп до качествено образование означава осигуряване на достъп на всички деца до съизмеримо по качество образование. За целта трябва да се осигури възможността децата и учениците да посещават училища и детски градини със съвременна материално-техническа база и с квалифицирани учители, където те да получават образование, съответстващо на потребностите на съвременния живот.